

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин
Кафедра права та методики викладання правознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту історії, права та міжнародних відносин

Ю.В. Подрез

«01» вересня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО

Галузь знань 08 Право

Спеціальність 081 Право

Освітньо-професійна програма Право

Перший рівень вищої освіти

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною комісією НН інституту історії, права та міжнародних відносин

«31» серпня 2021 р.

Голова Моцак С.І., кандидат педагогічних наук, доцент

Розробник:

Апаров А.М. – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри права та методики викладання правознавства

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри права та методики викладання правознавства

Протокол № 1 від «31» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

кандидат педагогічних наук, доцент

О.М. Іваній

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Обов'язкова
		Рік підготовки:
2-й		
Семестр		
4-й		
Лекції		
20 год.		
Практичні, семінарські		
20 год.		
Лабораторні		
0 год.		
Самостійна робота		
48 год.		
Консультації:		
2 год.		
Загальна кількість годин – 90		Вид контролю: залік

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Загальною метою викладання та вивчення навчальної дисципліни «Земельне право» є засвоєння студентами понятійно-термінологічного апарату та основних положень дисципліни, що пропонується до вивчення, а також умінь розвивати конкретну тему, аналізувати і узагальнювати ключові аспекти, вирішувати конкретні ситуації у відповідності до положень чинного законодавства.

Зазначене предметно стосується теорії земельного права, а також законодавства у галузі володіння, користування, розпорядження, охорони та відтворення земельних ресурсів.

При викладанні курсу згідно з вимогами освітньо-професійної програми ставляться наступні завдання:

- ознайомити майбутніх правників з особливостями правової роботи в галузі земельного права;
- надати студентам теоретичні знання про основи правового регулювання земельних відносин;
- навчити організовувати виконання комплексних юридичних завдань;
- продемонструвати студентам в теоретичній та практичній площинах основні юрисдикційні та неюрисдикційні способи й засоби захисту, що застосовуються в галузі земельного права;
- навчити студентів застосовувати набуті знання в професійній діяльності з метою належного юридичного забезпечення сфери земельних відносин.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **загальних компетентностей**:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

ЗК 15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **спеціальних компетентностей**:

СК 2. Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.

СК 3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.

СК 7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і

адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК 8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

СК 11. Здатність визначати належні для юридичного аналізу факти.

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК 14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК 15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Навчальна дисципліна спрямована на формування визначеної освітньо-професійною програмою **інтегральної компетентності**, а саме: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Взаємопов'язана з науково-теоретичними розробками інших як загальних навчальних дисциплін, так і профільно-галузевих (конституційного, адміністративного, цивільного, фінансового, екологічного та деяких інших галузей права й законодавства).

3. Результати навчання за дисципліною

<p>Соціально-гуманітарна ерудованість</p>	<p>ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки задалегідь невідомих умов та обставин.</p> <p>ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.</p> <p>ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.</p>
--	--

	<p>ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.</p> <p>ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.</p>
Дослідницькі навички	<p>ПРН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>ПРН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.</p>
Комунікація	<p>ПРН 10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.</p> <p>ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.</p> <p>ПРН 13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.</p>
Професійна самоорганізація та використання інформаційних технологій	<p>ПРН 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.</p> <p>ПРН 18. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.</p>
Праворозуміння	<p>ПРН 19. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.</p> <p>ПРН 21. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.</p>
Правозастосування	<p>ПРН 23. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.</p> <p>ПРН 24. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.</p> <p>ПРН 25. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.</p>

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка рівня та якості знань студентів здійснюється у відповідності до методики рейтингової оцінки та полягає у здійсненні розрахунку суми балів за всіма видами практичних завдань та результатами самостійної роботи. Акумулявання (накопичення) балів здійснюється протягом семестру.

Під час складання заліку здійснюється тиражування індивідуальних завдань згідно з кількістю студентів чи їх груп (за варіантами) шляхом змішування базових завдань, різноманітністю їх комбінування та варіювання.

Залік проводиться в усній або письмовій формі за умови попередньої підготовки студента.

Щодо системи розподілу балів, які отримують студенти та рейтингової системи, яка трансформується в національну шкалу та шкалу ECTS, то відповідні відомості наведені у цій програмі.

Шкала ECTS	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
А	<p>Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях.</p> <p>Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних випадках, може аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь.</p> <p>Знає сучасні технології та методи з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються.</p> <p>Студент розкриває питання, що стосується дисципліни яка вивчається, та не виходить за рамки об'єму матеріалу передбаченого робочою програмою; проявляє впевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.</p>
В	<p>Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є</p>

	<p>незначною. Знає сучасні технології та методи з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.</p>
С	<p>Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань, та дати правильні відповіді про зміну результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення для практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань в межах дисципліни, що вивчається.</p>
Д	<p>Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.</p>
Е	<p>Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни. Виконання практичних / контрольних та інших завдань роботи значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.</p>
Ф	<p>Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі екзамену/заліку.</p>
ФХ	<p>Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.</p>

Розподіл балів

Поточний контроль									Разом	Сума
М 1	Т 2	Т 3	Т 4	М 2	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9		
Т 1				Т 5						
Поточний контроль									70	100
8	9	9	9	5	6	8	7	9		
Контроль самостійної роботи									30	
4	4	3	4	3	5	4	3	5		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

4. Засоби діагностики результатів навчання

Ідентифікація та облік знань студентів проводиться, як правило, під час практичних (семінарських) занять з конкретних тем, а також під час складання заліку (в рамках усього матеріалу навчальної дисципліни).

Облік успішності враховує як ступінь підготовленості до практичних занять (в рамках опрацювання студентом лекційного матеріалу, відповідних нормативно-правових та інших актів і літератури; виконання самостійної роботи студентом), так і активність студента під час обговорення питань, розв'язання різного роду правових завдань і тестів.

Формами контролю є: поточний, проміжний та семестровий (підсумковий).

Здійснення поточного контролю забезпечується під час проведення практичних (семінарських) занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента. Формами проведення поточного контролю є: усне опитування студентів; написання й перевірка доповідей та рефератів; виступ з доповідями та рефератами; підготовка презентацій та їх захист; написання

статей наукового характеру; вирішення практичних завдань (у т.ч. ситуаційних), тестів; організація проведення ділових ігор тощо.

Проміжний контроль відбувається у вигляді модульних контрольних робіт, що проводяться в письмовій формі та передбачають вирішення студентами контрольних завдань: надання відповідей на контрольні питання, вирішення (розв'язання) задач та тестів. Завдання для модульних контрольних робіт добираються в межах програмного матеріалу, що складає зміст відповідного модулю, згідно з кількістю студентів чи їх груп (за варіантами) шляхом змішування базових завдань, різноманітністю їх комбінування та варіювання.

Семестровий (підсумковий) контроль відбувається у вигляді заліку. При цьому враховуються результати оцінювання поточної роботи студентів.

Залік для студентів проводиться за заліковими білетами, кожен з яких включає не менше трьох питань. Питання, що включаються до залікових білетів добираються в межах програмних питань, що складають зміст навчальної дисципліни.

Прозорість та відкритість окресленої системи контролю забезпечується шляхом попереднього ознайомлення студентів з цією системою.

Запроваджена система контролю має на меті встановлення рівня, якості та змісту опанування студентом матеріалу навчальної дисципліни.

Зокрема, студент повинен:

- мати чітке загальне уявлення про теоретичні та практичні правові проблеми в рамках тематики дисципліни;
- знати базовий матеріал, що опановується під час лекційних та семінарських занять, а також віднесений на самостійне опрацювання (самостійна робота);
- володіти навичками оперування базовим матеріалом та нормативно-правовими, літературними й іншими джерелами, а також уміннями їх використовувати в інших дисциплінах та на практиці;
- вміти аналізувати ситуації та проблеми, що виникають у правовій діяльності, та знаходити можливі правові шляхи їх вирішення.

Прозорість та відкритість окресленої системи контролю забезпечується шляхом попереднього ознайомлення студентів з цією системою.

Додатково засобами та методами оцінювання й демонстрування результатів навчання можуть бути: тести, проекти, аналітичні звіти, реферати, есе, розрахункові роботи, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, інші види індивідуальних/групових завдань тощо.

Навчальна діяльність студентів, які виконують науково-дослідні роботи, готують наукові доповіді з «Земельного права» як члени студентського наукового гуртка кафедри, за результатами науково-дослідного завдання, виступу з доповіддю за рішенням кафедри може зараховуватися як самостійна робота.

5. Програма навчальної дисципліни

Інформаційно-програмний зміст дисципліни «Земельне право» має наступний вигляд:

Модуль 1

Тема 1. Вступ до земельного права

1. Системоутворюючі фактори земельного права як галузі права.
2. Предметні характеристики земельного права як галузі права.
3. Методологія земельного права як галузі права.
4. Система та принципи галузі земельного права.
5. Правові характеристики земельного права як науки та навчальної дисципліни.

Тема 2. Джерела земельного права

1. Загальна характеристики джерел земельного права.
2. Класифікація джерел земельного права.
3. Правова характеристика законів та законодавчих актів як джерел земельного права.
4. Правова характеристика підзаконних нормативно-правових актів як джерел земельного права.
5. Міжнародні договори як джерела земельного права.
6. Судові акти в системі джерел земельного права.

Тема 3. Правова характеристика земельних правовідносин та норм земельного права

1. Загальна характеристика земельних правовідносин.
2. Класифікація земельних правовідносин.
3. Правовий режим регулювання земельних правовідносин.
4. Суб'єктні та об'єктні складові земельних правовідносин.
5. Земельні правовідносини та юридичні факти.
6. Загальна характеристика норм та правового механізму регулювання земельного права.

Тема 4. Публічне управління в земельному праві

1. Загальна правова характеристика публічного управління в земельному праві.
2. Публічне управління в галузі користування землею.

3. Публічне управління в галузі охорони земель.
4. Правовий статус органів публічного управління в земельному праві.

Модуль 2

Тема 5. Загальні положення про правові режими володіння, користування та розпорядження землею

1. Загальні положення про правові режими володіння, користування та розпорядження землею.
2. Правова характеристика права власності на землю.
3. Правова характеристика права землекористування та інших прав на землю.
4. Правова характеристика права розпорядження землею.
5. Правова характеристика договірної забезпечення земельних відносин.

Тема 6. Загальні положення про правові режими різних категорій земель у земельному праві

1. Загальні положення про правові режими різних категорій земель.
2. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення.
3. Правовий режим земель лісогосподарського призначення.
4. Правовий режим земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення.
5. Правовий режим земель рекреаційного, оздоровчого та історико-культурного призначення.
6. Правовий режим земель водного фонду.
7. Правовий режим земель житлової та громадської забудови.
8. Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.

Тема 7. Правова характеристика приватизації в земельному праві

1. Загальна правова характеристика приватизації земельних ділянок.
2. Правові моделі та режими приватизації земельних ділянок.
3. Правові особливості приватизації земельних ділянок фізичними та юридичними особами.
4. Правові аспекти документального оформлення приватизації земельних ділянок.

Тема 8. Правова характеристика обмежень та обтяжень прав на землю

1. Загальна правова характеристика обмежень та обтяжень прав на землю.
2. Правова характеристика земельного сервітуту.
3. Правова характеристика емфітевзису та суперфіцію.
4. Правова характеристика інших обмежень та обтяжень прав на землю.

Тема 9. Юридична відповідальність у земельному праві

1. Загальна правова характеристика юридичної відповідальності у земельному праві.
2. Види юридичної відповідальності у галузі земельних правовідносин.
3. Адміністративна відповідальність за земельні правопорушення.
4. Кримінальна відповідальність за злочини у галузі земельних правовідносин.
5. Правові аспекти приватно-правової відповідальності у галузі земельних правовідносин.

6. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		Л	С	С.Р.
Тема 1. Вступ до земельного права	8	2	2	4
Тема 2. Джерела земельного права	8	2	2	4
Тема 3. Правова характеристика земельних правовідносин та норм земельного права	10	2	2	6
Тема 4. Публічне управління в земельному праві	10	2	2	6
Разом за модулем 1	36	8	8	20
Тема 5. Загальні положення про правові режими володіння, користування та розпорядження землею	8	2	2	4
Тема 6. Загальні положення про правові режими різних категорій земель у земельному праві	12	2	4	6
Тема 7. Правова характеристика приватизації в земельному праві	10	2	2	6
Тема 8. Правова характеристика обмежень та обтяжень прав на землю	10	2	2	6
Тема 9. Юридична відповідальність у земельному праві	12	4	2	6
Разом за модулем 2	52	12	12	28
Усього годин	88	20	20	48
Консультації		2		
Разом (усього годин та консультації)		90		

Теми та план практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до земельного права	2
2	Джерела земельного права	2
3	Правова характеристика земельних правовідносин та норм земельного права	2
4	Публічне управління в земельному праві	2
5	Загальні положення про правові режими володіння, користування та розпорядження землею	2
6	Загальні положення про правові режими різних категорій земель у земельному праві	4
7	Правова характеристика приватизації в земельному праві	2
8	Правова характеристика обмежень та обтяжень прав на землю	2
9	Юридична відповідальність у земельному праві	2
	Усього годин	20

Теми та план самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до земельного права	4
2	Джерела земельного права	4
3	Правова характеристика земельних правовідносин та норм земельного права	6
4	Публічне управління в земельному праві	6
5	Загальні положення про правові режими володіння, користування та розпорядження землею	4
6	Загальні положення про правові режими різних категорій земель у земельному праві	6
7	Правова характеристика приватизації в земельному праві	6
8	Правова характеристика обмежень та обтяжень прав на землю	6
9	Юридична відповідальність у земельному праві	6
	Усього годин	48

8. Питання для підсумкового контролю

1. Земельне право у правовій системі України.
2. Земельне право як галузь права
3. Поняття та предмет земельного права.
4. Методи земельного права.
5. Система земельного права.
6. Принципи земельного права.
7. Земельне право як наука та навчальна дисципліна.
8. Поняття та види джерел земельного права.
9. Закони як джерела земельного права.
10. Правова характеристика земельного кодексу України.
11. Підзаконний нормативно-правовий акт як джерело земельного права.
12. Міжнародні договори як джерела земельного права.
13. Судові акти як джерела земельного права.
14. Поняття та види земельних правовідносин.
15. Підстави виникнення, зміни та припинення земельних правовідносин.
16. Норми земельного права.
17. Правовий механізм регулювання у земельному праві.
18. Правова характеристика права власності на землю.
19. Правовий зміст права власності на землю.
20. Форми права власності на землю.
21. Правова характеристика прав та обов'язків власників земельних ділянок.
22. Юридичні підстави набуття, зміни та припинення права власності на земельні ділянки.
23. Правові засади договірного забезпечення земельних правовідносин.
24. Правова характеристика приватизації земельних ділянок.
25. Поняття та юридичні форми приватизації земельних ділянок.
26. Правові моделі приватизації земельних ділянок.
27. Правова характеристика права землекористування.
28. Види права землекористування.
29. Зміст права землекористування.
30. Правова характеристика основних прав та обов'язків землекористувачів.
31. Правові особливості землекористування на правах оренди.
32. Обмеження та обтяження прав на землю.
33. Правова характеристика земельного сервітуту.
34. Види земельних сервітутів.
35. Підстави та порядок встановлення та припинення земельних сервітутів.
36. Правова характеристика емфітевзису та суперфіцію.

37. Підстави та порядок встановлення і припинення емфітевзису та суперфіцію.
38. Правова характеристика права на земельну частку (пай).
39. Публічне управління в галузі земельних правовідносин.
40. Правова характеристика державного земельного кадастру.
41. Правова характеристика державної реєстрації земельних ділянок та прав на них.
42. Правове регулювання плати за землю.
43. Правова характеристика земельного податку.
44. Правова характеристика орендної плати за землю.
45. Поняття та зміст правової охорони земель.
46. Особливості правової охорони ґрунтів.
47. Юридична відповідальність в земельному праві.
48. Адміністративна відповідальність за земельні правопорушення.
49. Кримінальна відповідальність за злочини у галузі земельних відносин.
50. Приватно-правова відповідальність в земельному праві.
51. Загальна правова характеристика правових режимів різних категорій земель.
52. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення.
53. Правова характеристика цільового призначення земель.
54. Правові особливості використання земель сільськогосподарського призначення.
55. Особливості правової охорони сільськогосподарських земель в Україні.
56. Правовий режим земель лісогосподарського призначення.
57. Правові форми використання земель лісогосподарського призначення.
58. Правовий режим земель природно-заповідного фонду та іншого природо-охоронного призначення.
59. Правові особливості використання земель природно-заповідного фонду та іншого природо-охоронного призначення.
60. Особливості правової охорони земель природно-заповідного фонду та іншого природо-охоронного призначення.
61. Правовий режим земель рекреаційного, оздоровчого, історико-культурного призначення.
62. Правові особливості використання земель рекреаційного призначення.
63. Особливості правової охорони земель рекреаційного, оздоровчого призначення.
64. Правові особливості використання земель історико-культурного призначення.
65. Особливості правової охорони земель історико-культурного призначення.
66. Правовий режим земель водного фонду.
67. Правові форми використання земель водного фонду.

68. Особливості правової охорони земель водного фонду.
69. Правовий режим земель житлової та громадської забудови.
70. Особливості правового режиму земель населених пунктів.
71. Особливості правової охорони земель житлової та громадської забудови.
72. Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.
73. Правові особливості використання земель промисловості.
74. Правові особливості використання земель транспорту.
75. Правові особливості використання земель залізничного транспорту.
76. Правові особливості використання земель морського транспорту.
77. Правові особливості використання земель річкового транспорту.
78. Правові особливості використання земель автомобільного транспорту та дорожнього господарства.
79. Правові особливості використання земель авіаційного транспорту.
80. Правові особливості використання земель трубопровідного транспорту.
81. Правові особливості використання земель міського електротранспорту.
82. Правові особливості використання земель зв'язку.
83. Правові особливості використання земель енергетичної системи.
84. Правові особливості використання земель оборони.
85. Особливості правової охорони земель різних видів транспорту.
86. Особливості правової охорони земель промисловості.
87. Особливості правової охорони земель енергетики.
88. Особливості правової охорони земель оборони.
89. Особливості правової охорони земель зв'язку.
90. Особливості правової охорони земель населених пунктів.

9. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Мірошніченко А.М. Земельне право України : підручник. Київ, 2009. 712 с.
2. Земельне право України: Підручник / За ред. Погрібного О.О., Каракаша І.І. Київ: Істина, 2003. 448 с.
3. Земельне право: Підручник / За ред. В. І. Семчика і П.Ф. Кулинича. Київ, 2001. 246 с.
4. Земельний кодекс України: науково-практичний коментар / за заг. ред. В.І. Семчика. К., 2007. 896 с.
5. Аушева О.В. Захист прав суб'єктів господарювання від порушень органами державної влади: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / О.В. Аушева ; НАН України. Ін-т екон.-прав. дослідж. Донецьк, 2007. 18 с.

6. Кондратенко Д. Ю. Щодо питання правовідносин у сфері обліку земель. *Актуальні питання та проблеми правового регулювання суспільних відносин: матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 6 – 7 березня 2020 р.).* Дніпро: ГО «Правовий світ», 2020. С.72–75.
7. Буракова А. М. Місце визнання недійсними рішень суб'єктів владних повноважень у системі способів захисту земельних прав. *Наукові записки інституту законодавства Верховної Ради України.* 2017. № 6. С. 57-62.
8. Мироненко І.В. Види обмежень права власності на землю. URL : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/apvchzu/2008_20/authors/myronenko.pdf (дата звернення: 23.03.2020).
9. Act on the Prevention of Harmful Effects on the Environment Caused by Air Pollution, Noise, Vibration and Similar Phenomena (BundesImmissionsschutzgesetz). URL: http://www.bmub.bund.de/fileadmin/Daten_BMU/Download_PDF/Luft/bimschg_en_bf.pdf (last accessed 4/3/2018).
10. Mousourakis G. *Fundamentals of Roman Private Law* / George Mousourakis. Berlin: Springer-Verlag, 2012. 379 pp.

Додаткові:

1. Конституція України.
2. Земельний кодекс України.
3. Лісовий кодекс України.
4. Водний кодекс України.
5. Кодекс України про надра.
6. Закон України «Про охорону земель».
7. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища».

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою)

Підручники та навчальні посібники, перелік яких наведений у змісті цієї програми, ноутбук, мережа Інтернет

11. Інформаційні інтернет-ресурси

1. <http://zakon.rada.gov.ua/>
2. <http://www.president.gov.ua/>
3. <http://www.kmu.gov.ua/>
4. <https://minjust.gov.ua/>
5. <http://minagro.gov.ua/>
6. <http://www.menr.gov.ua/>
7. <http://www.dazru.gov.ua/>